

سخن سردبیر

در واپسین روزهای سال ۱۳۹۹ تصویب سند ملی آمایش سرزمین بارقه‌امیدی را در دل دوستداران توسعه فضایی مطلوب و سازگار با محیط‌زیست در کشور برافروخت. آمایش سرزمین که در جهان از سابقه‌ای حدود یک قرن و در کشور ما از سابقه‌ای حدود نیم قرن برخوردار است، عبارتست از «تنظیم رابطه میان انسان، سرزمین و فعالیت‌های انسان در سرزمین در جهت بهبود وضعیت مادی و معنوی اجتماع در طول زمان» به بیان دیگر برنامه‌ریزی آمایش سرزمین زمینه‌ساز بهره‌برداری عقلایی از امکانات، منابع و استعدادهای مناطق مختلف کشور به گونه‌ای است که توازن لازم میان تقاضای توسعه، حفظ محیط‌زیست و تحقق اهداف اقتصادی، اجتماعی را در ساختار فضایی سرزمین امکان‌پذیر نماید.

سند ملی آمایش سرزمین در افق ۱۴۲۴ مشتمل بر ۱۶ ماده و ۲۴ راهبرد است که مهمترین وجه تمایز آن با اسناد پیشین آمایش سرزمین را می‌توان در توجه ویژه به قابلیت‌های سرزمینی دانست. تنوع بخشی به اقتصاد همسو با قابلیت‌های سرزمینی، توسعه کشاورزی سازگار با محیط‌زیست، کاهش شدت انرژی، لزوم سازگاری توسعه با منابع طبیعی، تامین آب متناسب با الگوی آب قابل برنامه‌ریزی، ساماندهی صنایع و توجه به زنجیره‌های فعالیت صنعتی در راستای کاهش ضایعات و حفظ منابع پایه، توزیع مناسب جمعیت متناسب با قابلیت‌های سرزمینی به ویژه در سواحل، جزایر و مناطق مرزی و همچنین توسعه گردشگری پایدار، از مهمترین نکاتی است که در میان راهبردهای این سند به چشم می‌خورد و توجه ویژه آن به ملاحظات محیط‌زیستی در کشور را نمایان می‌سازد. از دیگر نکات متمایز در این سند می‌توان به ماده ششم که در آن بر لزوم تهیه و تدوین برنامه پایش و ارزیابی توسعه فضایی کشور تاکید شده اشاره نمود. برنامه‌ای که همواره در اسناد آمایش مورد غفلت قرار گرفته بود و شاید بتوان از آن به عنوان یکی از مهمترین دلایل عدم توفیق برنامه‌های پیشین آمایش در کشور یاد کرد.

امید است با اجرایی شدن سند ملی آمایش سرزمین شاهد بهبود شرایط محیط‌زیستی در میهن عزیزمان ایران باشیم.

مجید مخدوم

مدیر مسئول و سردبیر نشریه